

Motion till kommunfullmäktige i Värmdö

2015-02-18

Slopa timhetsen i hemtjänsten

Dusch: 20 minuter. Promenader: 1 timme per vecka. Morgonhjälp: 25 minuter. Kvällshjälp: 18 minuter. Måltidshjälp: 15 minuter. Så ser tidsåtgången ut för olika insatser Värmdö kommun beviljar åt brukare av hemtjänst. När vi socialdemokrater bjöd in alla partier till ett test av måltidskvarten, kunde alla inblandade konstatera att det är nästan omöjligt.

Den äldres behov av hjälp och omvårdnad kan se olika ut dag för dag. Utförarna förväntas redovisa varje minut och motivera om tiden tar längre tid eller om insatsen går snabbare. När något akut händer måste utföraren få godkänt för att kunna utföra den tiden annars riskerar den att nekans ersättning i efterhand.

Det här kan leda till bisarra situationer, till exempel att inte få hjälp att vänta på en försenad taxi eller göra ett extra toalettbesök. Det finns exempel på ifrågasättanden och nekanden av:

- Ledsagning till ett barns begravning.
- Önskan att slå ihop beviljad tid för mat tre gånger om dagen till två tillfällen under dagen (förbereda middagen på lunchen).
- Fyra timmars städning för att skapa möjlig arbetsmiljö och bashygien i hem trots att hemmet var i stort sanerings behov (kommunen kunde inte bekosta sanering).

I Värmdö finns även ett så kallat "förenklat bistånd" om sex timmar. Den äldre betalar per utnyttjad timme. Tiden gäller bara ärenden till bank, post, apotek, tvätt och sociala aktiviteter. Brukaren får inte samtidigt handla i affären när hen besöker postkontoret som ligger i affären.

De äldre har i dag större behov av att kunna disponera och styra sin egen hjälp tid. Många brukare frågar om de kan få hjälp med olika saker, men nekans eftersom åtgärden inte ingår i schablontiden.

Tidmätningen av hemtjänstinsatser orsakar stress hos både de äldre och personalen. Systemet skapar stora kostnader och omfattande administration för beställaren (kommunen). Och utförarna klagar på att det är omöjligt att utföra uppdragen på så kort tid.

Vi tror att det går att hantera våra knappa gemensamma skattemedel mer effektivt om kunden själv kan disponera sin tid i samråd med sin hemtjänst.

Allt fler kommuner lämnar nu den minutreglerade hemtjänsten. I vårt närområde har Upplands Väsby arbetat fram en modell kallad IBS (individuell behovsbaserad segmentering), där biståndstimmarna ligger i olika nivåer. Modellen beräknas på antal insatser per dag multiplicerat med antal dagar i veckan dessa insatser ska genomföras. Detta ger ett flexibelt arbetssätt för

personalen, som tillsammans med brukaren gör en genomförandeplan och delar upp timmarna på en månad.

Utförandegraden har ökat med 40 procent utan att beviljade timmar har ökat. Genom modellen sjunker antalet beviljade timmar, därmed minskar utförarnas intäkter. För att bibehålla rimlig kvalitet har ersättningen höjts, från 305 till 320 kronor per timme. Effekten blir också enklare biståndshandläggning eftersom man utgår från en matrisberäkning.

Hemtjänstutföraren lägger tillsammans med brukaren upp tider för insatser vilket bli rättssäkert och individanpassat i högre grad än idag. Under modellens framtagande bör kommunen samarbeta och föra dialog med utförarna, sin egen hemtjänstpersonal och lokala pensionärsorganisationer.

Yrkande

Vi föreslår därför att kommunfullmäktige i Värmdö beslutar

att ge vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att utreda och ta fram ett nytt system för hemtjänsten med förenklad behovsbaserad biståndsbedömning, där också det förenklade biståndet upphör och integreras i det nya systemet.

Mikael Lindström (S)

Annika Andersson Ribbing (S)

Karin Aaseby (S)

Henrik Paulsen (S)

Emmy Sjöblom (S)

Ann-Kristin Särnbrink (S)